

Štev. 1. Leto 7.

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Delav.
zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽ.

Zlorabljanje nacionalnosti.

Malo internacionalizma oddaljuje od domovine, mnogo internacionalizma vodi k domovini. Jean Jaurés.

Po svetovni vojni je kapitalizem skoraj v vseh državah z vsemi silami delal na tem, da bi se delavce in nameščence pridobilo za nov nerazreden pokret. Temu pokretu se je skušalo dati prikupljivo zunanost s tem, da se je posebno podčrtavalo njegovo nacionalnost.

Voditelji tega pokreta v posameznih državah so v javnosti izjavili, da je cilj pokreta ta, da organizira delavce in nameščence v svrhu zboljšanja njihovega ekonomskega in socialnega položaja in da to organiziranje izvede po narodnostih in ob sodelovanju samo istorodnih narodnosti, slovanskih, germanskih itd. Na podlagi tega naj bi torej bil ta pokret po svojih članih razreden, t. j. delavski, po ideologiji nacionalen, t. j. torej meščanski, a po vezah omejeno internacionalen.

Organizacije s takim načelnim glediščem niso pri nas nič novega, še manj pa za delavski pokret v drugih državah, saj so take organizacije že zelo stare ter so bile pred svetovno vojno dosti močnejše kot danes. Sicer obstajajo še danes, vendar v zelo majhnem obsegu. Najmočnejše so take organizacije v naši državi v Dravski banovini.

Vendar novo osnovane organizacije niso z že obstoječimi nacionalnimi organizacijami v posebnem prijateljskem razmerju in se skušajo razvijati celo proti in na škodo obstoječih starih nacionalnih organizacij.

Razpravljati moramo le o preje navedenem načelnem stališču, da moremo ugotoviti, ali so za delavce in nameščence take organizacije koristne ali ne. Razprava mora biti objektivna in podprta z dokazi.

Ko vidimo, da se poleg že obstoječih nacionalnih organizacij ustanavljajo še nove, potem se moramo vprašati: iz kakšnih razlogov? To moramo vprašati še posebno vsled tega, ker ustanovitelji novih organizacij pri nas niso nikdar dokazali ali vsaj skušali dokazati upravičenost za ustanavljanje in razvijanje novih organizacij s tem, da bi dokazali pravilnost svojega naziranja, marveč hočejo v prvi vrsti z obrekovanjem in hujskanjem uničiti vse ostale organizacije in za sebe monopolizirati ves pokret.

Načelo, ali je potrebno, da so nameščenci in delavci po narodnosti razcepljeni in sovražno opredeljeni, je bilo že davno razpravljano. V tej razpravi je bilo dokazano: da kapital ne dela nikakih razlik med delavci in nameščenci po njihovi nacionalni ali verski pripadnosti, marveč, da jih vse skupaj enako izkorišča in upropašča. Nadalje je bilo dokazano, da se nameščenci in delavci ne morejo ubraniti napadov kapitala, ako niso vsi združeni in složni, ker če en del delavcev pristane na pogoje, ki jih diktira kapital, mora tudi drugi del, neoziraje se na svojo narodnost ali vero, na nje pristati. Dalje je bilo ugotovljeno, da je kapital internacionalen in, čim delavci ene države sprejmejo delovne pogoje, zadobi s tem kapital novo oporišče, da iste pogoje vsili tudi v drugi državi itd.

Dokazano je tudi, da kapital ne spoštuje samostojnosti, pravic, kulture, običajev itd. nobenega naroda, marveč skuša vse narode zaslužniti: kapital je vsem narodom enako nevaren. Ako se kapital pobija samo v

eni državi, pomeni to, da se mu daje indirektno oporišče v drugi državi. Vsled tega ne znači mednarodno (internacionalno) združevanje delavcev in nameščencev samo uspešno obrambo njihovih ekonomskih in socialnih interesov, marveč tudi varovanje nacionalne (narodne) samostojnosti in nacionalnih pravic vsakega naroda. Naša zgodovina to najbolje dokazuje. Za jugoslovensko ujedinjenje se je v najtežjih časih boril edino delavski razred, ki je bil internacionalno organiziran in je za ta svoj boj našel podporo pri vseh delavskih internacionalnih organizacijah v drugih državah.

Iz tega je razvidno, da se zamore tako razredne interese delavcev, kakor narodno samostojnost, mnogo uspešneje brani potom internacionalno organiziranega delavskega razreda.

To je že davno uvidel delavski razred po vsem svetu in tudi pri nas ter je vsled tega delavstvo v ogromni večini nemogoče pridobiti za neke nove nerazredne sindikate. Pridobiti se le nekako tako, ki niti sami ne vedo, da so ljudje in ki v sebi samem ne poznajo svoje lastne veljave, to je, v katerih je njih lastnost: hlapčevstvo. Še težje pa je delavstvo pridobiti za te sindikate, ko se za njimi skriva kapitalistični razred s ciljem, delavstvo razdvojiti in ga pripraviti do tega, da bi se medsebojno borilo tako v poedinih državah, kakor tudi med posameznimi državami. To skuša kapital doseči z edinim namenom, da zlomi vsak odpor delavstva in pridobi tako popolnoma svobodne roke, da zamore delavcem in nameščencem diktirati take delovne pogoje, kakor mu konvenirajo.

Ko nam je znan ta namen in ko vemo, da se pri nas snujejo nove »nacionalne« delavske organizacije poleg že obstoječih nacionalnih organizacij, tedaj ne smemo upoštevati in smatrati za vzrok temu samo preje navedenega načelnega stališča, marveč moramo javno iznesti sumnjo, da se nove nacionalne organizacije ne snujejo samo iz načelnih razlogov, ampak iz razloga posebne potrebe. Kakšne so te potrebe, nam najbolje pokaže razvoj dogodkov.

Take povojne »nacionalne organizacije« so se pojavile tudi v drugih državah, na pr.: fašisti v Italiji, hitlerjevci v Nemčiji itd.

Obe omenjeni organizaciji imata v glavnem politične cilje: prevzem politične oblasti v državi, ukinjenje državljanjskih pravic in nasilno razširjenje prekodravnih mej. Za temi organizacijami stoji težki kapital, ki jih finansira in vzdržuje. Delavec, organiziran v takih organizacijah, se vojuje torej proti samemu sebi za interese kapitala.

Glavni boj teh organizacij je naperjen proti svobodnim delavskim organizacijam, katere poskuša z vsemi sredstvi uničiti. Ta boj je povsem razumljiv. Dokler namreč obstojajo svobodne strokovne organizacije delavcev in nameščencev, toliko časa imajo v teh organizacijah odločilni vpliv oni, t. j. delavstvo, med tem ko prihaja pri povojnih »nacionalnih« organizacijah ves vpliv izključno od zgoraj, t. j. od kapitalistov.

Naši takozvani novi nacionalni sindikati gredo točno po stopinjah Mussolinija in Hitlerja: ustanovljeni so bili v času, ko je bil delavski razred v naši državi v težkem obrambnem boju za delavsko zaščitno zakonodajo, katero so hoteli kapitalisti

z revizijo uničiti. Osnovani so bili s podporo poslodavcev, posebno s podporo beograjske obrtne zbornice, in so bili postavljeni na vidna mesta v vodstvu ter uporabljeni za glavno agitacijo v prvi vrsti odpadniki delavskega razrednega internacionalnega pokreta.

Vendar pravi poborniki in zaščitniki novih nacionalnih sindikatov naj vedo, da tuje seme pri nas ne more uspevati. Pri nas so ekonomske, socialne in psihološke razmere popolnoma drugačne kot v Italiji ali v Nemčiji. Pri nas še ni preobljudenosti, da bi morali mi postaviti zahteve po ekspanziji preko mej, marveč imamo še dovolj prostora za naseljevanje in gospodarsko povzdigo; naša država ni obremenjena z reparacijskimi dajatvami, ki bi jih bilo treba ukiniti, in vsled tega danes ni prilike, da bi se ti dve okolnosti mogle izkoriščavati pri nas za nacionalno hujskanje delav-

cev v borbi proti drugim narodom za interese velekapitala.

Mi nujno potrebujemo mir s sedmi, da bomo zamogli našo državo posebno v ekonomskih in socialnih vidikih spopolniti (izgraditi).

Vsak nameščencem in delavcem, ki želi, da obstojajo res prave organizacije, ki bodo hotele in zamogle ščititi njegove ekonomske, socialne, kulturne in nacionalne interese, mora čuvati in jačati svobodne sindikalne organizacije, ki se internacionalno v tej borbi podpirajo, katere zahtevajo od kapitalizma in današnje družbe za delavca človeško dostojanstvo, kakor zahtevajo kapitalistične izžemanje delavstva in popolno zaslužjenje.

Ne smemo nikdar pozabiti konstatacije velikega Žana Žoresa:

Malo internacionalizma oddaljuje od domovine, mnogo internacionalizma vodi k domovini.

Izvoljeni skupščinarji in namestniki bolniškega fonda za leto 1932, 1933 in 1934.

(USŽJ)

Z objavo štev. 87 od 22. decembra 1931 je ljubljanska direkcija razglasila, da so po uradnem zapisniku volilnega odbora (§ 17 začasnega pravilnika bolniškega fonda) z dne 11. septembra, odnosno 13. novembra 1931 izvoljeni:

A) za skupščinarje:

Franc Jernejčič, sklad. delavec, Ljubljana.
Martin Bibič, strojevodja, Maribor.
Maks Serbec, zvan. II., Celje.
Matija Jurak, kovač, Delavnica Maribor.
Angelo Cerkenik, aminitr. ur., Ljubljana.
Ivan Richlij, prog. zidar, Videm-Krško.
Franjo Smasek, vlakovodja VIII, Maribor.
Matija Zagoričnik, sprevednik, Rakek.
Rudolf Gale, strojevodja VIII, Ljubljana.
Franc Špegel, kretnik, zvan. II., Zidani most.
Valentin Mizerit, služitelj, Ljubljana.
Franc Rozman, mizar, Ptuj.
Ludvik Budin, zvan. I., vlakov., Pragersko.
Franc Vovk II., prog. delavec, Lesce.
Alojz Bučar, zvan. I., Maribor.
Jakob Kočevar, zvan. II., pr. čuvaj, Črnomelj.
Ivan Čuda, zvan. I., vodja premika, Zalog.
Teodor Mravljec, vlakovodja, Ljubljana.
Janez Korbun, pom. pleskar, Maribor.
Aleks. Trškan, kotlar, Ljubljana.
Josip Vesligaj, zvan. II., nadkretnik, Tezno.
Avgust Okorn, strojevodja, Ljubljana.
Štefan Fressl, zvan. II., premikač, Hrastnik.
Anton Rastresen, sklad. del., Ljubljana.
Josip Pristovnik, zvan. II., kret., Dravograd.
Rudolf Šešek, mizar, Vevče, D. M. v Polju.
Janez Zagornik, strugar, Maribor, Delav.
Franc Štern, zvan. II., prog. čuvaj, Žirovnica.
Franc Milavec, zvan. II., kretnik, Brežice.
Ivan Uršič, zvan. II., spreved., Dol. Logatec.
Karol Jelen, pom. oficial X., Maribor.
Jurij Čuješ, zvan. II., kurjač, Rogatec.
Miha Valenti, zidar, Maribor.
Josip Mikic, prog. del., Holmec, Prevalje.
Blaž Korošec, vlakovodja IX., Ljubljana.
Leonhart Gradišnik, zvan. II., prog. čuv. v p., Brezno ob Dravi.
Ignac Lapuh, zvan. II., blokovnik, Čakovec.
Ferdo Škrabel, mizar v kurilnici, Jesenice.
Andrej Bahun, zvan. II., desetar, Maribor.
Ivan Valenčič, premogar, Borovnica.

Rupert Robar, zvan. II., pis. sluga, Maribor.
Valentin Plevnik, zvan. II., Novo mesto.
Franc Zorman, izpiralec kotlov, Ljubljana.
Jože Hladnik, zvan. II., blokovnik, Ljubljana.
Franc Remžgar, zvan., des., Vič, Ljubljana.
Franc Tabaj, zvan. II., desetar, Ljubljana.
Štefan Pinter, zvan. II., prem., Maribor.
Ivan Bitenc, sprevedn., zvan. II., Ljubljana.
Ivan Žilič, kotlar, Ljubljana.
Adalb. Ceraj-Cerč, vlakov. VIII., Ljubljana.

B) Za namestnike skupščinarjev:

Simon Lorgar, čin. v p., Maribor.
Vinko Brus, zvan. II., premikač, Ljubljana.
Anton Ipavic, zvan. I., strojev., Maribor.
Valentin Lah, premogar, Pragersko.
Franc Žagar, strugar, Ljubljana.
Franc Ivanuša, mizar prog. sekc., Maribor.
Alojz Požun, zvan. II., spreved., Ljubljana.
Ivan Jakelj, zvan. II., kret., Slovenigradec.
Jurij Regoršek, premogar, Maribor.
Avgust Likovnik, zvan. I., v. pr., Zidanmost.
Josip Bizilj, pom. vlakovodja X., Ljubljana.
Alojz Žargi, ključavničar, Ljubljana.
Karol Cesar, predelavec pr. sekc., Celje.
Franc Kopic, zvan. II., kretnik, Maribor.
Luka Čuček, prog. delavec, Kristanovci.
Franc Plevanč, klepar, Maribor, Delavnica.
Gabriel Brečko, strugar, Maribor, Delav.
Janez Zrimšek, zvan. II., spreved., Ljubljana.
Josip Jurčič, zvan. I., vlakov., Zidanmost.
Valentin Vidmar, dnevni. kurjač, Ljubljana.
Karol Siard, pleskar prog. sekc., Ljubljana.
Ivan Pouše, dnevničar 1-2, Zagorje.
Jože Ograjšek, zvan. II., čuv. pr., Ljubljana.
Martin Pušnik, vlakovodja VIII., Ljubljana.
Jože Koren, premogar, Jesenice.

Vsi skupščinarji so bili itak že obveščeni, da se vrši redna oblastna skupščina bolniškega fonda v nedeljo, dne 7. februarja, v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani na Miklošičevi cesti. Pozivamo vseh 50 skupščinarjev, da se te skupščine brezpogojno udeleže in da pridejo takoj zjutraj ob pol 8. uri v pisarno Ujedinjenega saveza železničarjev, ki se nahaja v Delavski zbornici v I. nadstropju.

Za zboljšanje položaja delavstva.

(USŽJ.)

Ko so bile svoječasno izvedene redukcije delovnega časa v delavnica ter poslabšan položaj delavstva z odtegljaji za penzijski fond, se je naš savez obrnil s spomenico na razna merodajna mesta za odpomoc.

Na g. bana dravske banovine smo se obrnili zlasti za:

1. Odobritev naknadnih kreditov za delavstvo;
2. podelitev premoga proti plačilu na obroke;
3. brezplačno podelitev starih pragov in drv.

G. ban dravske banovine je predloge tople priporočil pri g. ministru saobračaja ter nam je sedaj Kr. banska uprava dravske banovine pod št. 9145/2 od 4. I. 1932 poslala sledeči odgovor:

Kr. banska uprava drav. banovine.
I. No. 9145/2.-1932.

Ljubljana, dne 4. januarja 1932.

Ujedinjeni savez železničarjev Jug.

Ljubljana

Poštni predal 280.

Spomenico, ki ste mi jo predložili s svojim dopisom z dne 26. 9. 1931, št. MDO 2164, sem dostavil g. ministru saobračaja s toplim priporočilom, da bi se po možnosti ugodilo iznešenim prošnjam in predlogom.

Od generalne direkcije državnih železnic sem prejel danes odgovor, ki Vam ga sporočam radi znanja in ki se glasi: U odgovoru na Vaše pismo od 6. 10. 1931. god. br. 9145 povodom pretstavke Saveza železničarja iz Ljubljane, čast mi je izvesti Vas, Gospodine Bane, da se

pomenutom udruženju ne može u svemu izaći u susret iz sledećih razloga:

1. Da se sada nema mogućnosti, da se uvede 8-časovno radno vreme u železničkim radionicama jer je kredit za radnu snagu znatno smanjen još budžetom za 1931/32 i naknadno rešenjem Gospodina Predsednika Ministarskog saveta D. R. br. 97.000/31.

2. Pravilnik sporednih prinadležnosti (čl. 89) i Pravilnik o upravljanju i obračunavanju stalne obrtne glavnice (čl. 31 tač. 4) izrično propisuju da se drvo, uglj i ostali ogrevni materijal može izdavati službenicima, tek pošto se pretodno izvrši naplata vrednosti i o tome podnese nadležnom stovarištu potvrda.

3. Železnička uprava po postojećim propisima nema prava poklanjati svoje imovine, a kako se daju pravovi i drveni otpaci, to je propisano, te svaki radnik ima pravo da se obrati šefu jedinice za to.

Izvolite primiti, Gospodine Bane, i ovom prilikom izraz mog poštovanja.

Ministar saobr. Laz. Radiivojević, s. r.

Namestnik bana

pomoćnik Pirkmaier I. r.

Sličan odgovor, kar se tiče naknadnih kreditov za delavnice, smo dobili tudi na intervenciju, ki jo je izvršil na našo prošnjo tedanji minister brez portfelja g. Pucelj pri g. ministru za promet. V tem odgovoru se veli, da pri že izvršenih redukcijah pri danem položaju ni mogoče nič menjavati.

Naš savez je sedaj ponovno predložil narodnemu predstavništvu (parlamentu in senatu) utemeljene predstave, da se najde nujno od pomoč za težko prizadeto delavstvo v železniških delavnicah in prodavnih sekcijah.

Važno za železničarje.

(USŽJ.)

Kateri čas službe se računa za odmero dopusta nastavljenem.

Pod št. 48.794/1 od 14. XII. 1931 je objavila direkcija naslednje tolačenje Ministrstva za promet (M. S. br. 28.649), katera doba službovanja je merodajna za podlago odmere letnega dopusta:

»Pod pasusom „godine službe“ u § 87 zakona o drž. saobr. osoblju se razume samo efektivna in regulisana državna služba po 18. letu starosti, bodisi železniška ali ne-železniška, v kolikor se ta priznava za napredovanje v položajnih skupinah in periodskih povišicah ter za penzijo. Poleg tega se vračuna tudi kontraktualna državna ter samoupravna služba, v kolikor se ta priznava za položajno skupino in penzijo po § 60 in § 124 v zvezi s § 261/II zakona o drž. prom. osoblju.«

Opozarjamo službene edince, da postopajo v bodoče pri odmeri letnih odmorov strogo v smislu tega razpisa.

Zdravljenje v II. razredu bolnic.

Pod št. 4989/I H. F. od 14. XII. 1931 je bila izdana okrožnica, s katero se objavlja odlok Centralne uprave humanitarnih fondov na vprašanje oblastne uprave humanitarnih fondov v Ljubljani, ali se more odobriti v primerih nujne operacije zdravljenje v II. razredu bolnice neoziraje se na razpoložljivi prostor v III. razredu. Ta odlok se glasi:

»Sporočamo Vam, da se zamore povračilo stroškov za zdravljenje v višjem razredu odobriti samo v slučaju, če je bila potrebna nujna operacija, pa v III. razredu ni bilo prostora; če je v III. razredu prostor; pa seveda ne obstoja noben razlog za zdravljenje v višjem razredu.«

Odkupnina za osebno delo.

Razpis št. 81.

Štev. V/2238-31.

Po naredbi št. 82 Službene Novine Saobračajnih ustanova 15-1930 je ubrati od vseh uslužbencev in upokojenecv odkupnino za osebno delo, ki se odtegne vsakoletno od februarjskih prejemkov. V svrhu izvršitve tega odtegljaja za leto 1932 opozarjamo na svojsko objavljena razpisa št. 25-1930 (za regulirano osobje in upokojenec) ter št. 9-1931 (za delavsko osobje), kojih navodila ostanejo še v veljavi.

Pri tem je upoštevati še sledeče:

Za obračun odkupnine za nastavljenno osobje služi kot temelj plača uslužbenca in eventualna razlika na staro plačo (t. j. prejšnja osnovna in položajna plača) ter 15 odst. povišek.

Za delavsko osobje je izvršiti odtegljaj odkupnine v mezdnih spiskih za dobo 25. I. do 24. II. 1932. Za odmero odkupnine je upoštevati povprečno dnino, ki je določena v Dravski ban. na Din 20.—, v Savski banovini pa na Din 15.—.

Spiske odkupnin, ki jih bo vsaka službena edinica pravočasno prejela od direkcije, je sestaviti v dvojniki, in sicer na posebni tiskovini za regulirano in posebni za delavsko osobje, a za oboje zopet posebej za vsako občino, v katere območju stanuje uslužbenec edince; napraviti je treba torej toliko spisikov za regul. in ravno toliko za delavsko osobje, kolikor občin pride v poštev.

Vsak spisek mora biti zaključen sledeče:

»Od gornjega zneska se naj izplača:

50 odst. občini

in 50 odst. bankski upravi.«

Edinice, kjer pride večje število občin v poštev, napravijo rekapitulacijo na posebnem spisku v dvojniki.

Da ne bomo imeli težkoč pri nakazovanju zneskov posameznim občinam, opozarjamo, da je na spiskih točno označiti tudi zadnjo pošto vsake občine.

Spiski slede.

Za delavce velja torej še vedno razpis št. 9 od 30. I. 1931, glasom katerega plačajo delavci kuluk po sledeči tabeli:

1. Delavci, ki delajo največ 25 dni v mesecu (to so oni, ki niso v turnusu) ter ob nedeljah in praznikih ne delajo in plačajo uslužbenskega davka dnevno:

do vključno Din 0.50 plačajo kuluk za 1 dan 20 Din (Drav. ban.), 15 Din (Sav. ban.);

od 0.66 do vključno Din 1.58 plačajo kuluk za 2 dni 40 Din (Drav. ban.), 30 Din (Sav. ban.);

od 1.75 do vključno Din 3.— plačajo kuluk za 3 dni 60 Din (Drav. ban.), 45 Din (Sav. ban.);

od 3.17 do vključno Din 4.50 plačajo kuluk za 4 dni 80 Din (Drav. ban.), 60 Din (Sav. ban.).

2. Delavci, ki delajo vse dni v mesecu brez nedeljskega odmora in plačujejo osebni davek mesečno, pa plačajo za kuluk:

do vključno Din 14.— davka le kuluk za 1 dan 20 Din (Drav. ban.), 15 Din (Sav. ban.);

od 17.— do vključno Din 39.— davka le kuluk za 2 dni 40 Din (Drav. ban.), 30 Din (Sav. ban.);

od 43.— do vključno Din 74.— davka le kuluk za 3 dni 60 Din (Drav. ban.), 45 Din (Sav. ban.);

od 80.— do vključno Din 111.— davka le kuluk za 4 dni 80 Din (Drav. ban.), 60 Din (Sav. ban.).

Nastavljenemu osobju pa se odtegne 3 dnevno plačo brez doklad.

Vpisovanje v dobavno knjižico za kurivo.

Direkcija je izdala nalog, da se mora v bodoče vpisovati v dobavno knjižico za kurivo poleg nabavljenega premoga potom službene edince ali z uputnico ali potom Nabavljalne zadruge tudi vsako nabavo starih pragov, raznih lesnih odpadkov ali drugega kuriva.

Dijete za delavce odobrene.

Ko je bil uveljavljen nov delavski pravilnik leta 1930, se je ukinilo izplačevanje trošnin delavcem, ki so morali vršiti službo izven svojega službenega mesta, z motivacijo, da pravilnik sporednih prinadležnosti ne predvideva tozadevnih postavk.

Službene novine od 1. I. 1932 so pod št. M. S. 21.997/31 objavile sedaj spopolnitev čl. 42 pravilnika sporednih prinadležnosti, katero je odobril g. predsednik Ministrskega sveta z odlokom od 14. decembra 1931 in ki se glasi:

»Delavci, ki se nahajajo na službenem potovanju, uživajo poleg normalne urnine, ki jo imajo, kadar delajo v domicilni postaji, še dnevnic za potovanje, in sicer:

1. kvalificirani delavci (profesionisti) za prvih 10 dni polno dnevnic po Din 40, nato pa dalje po Din 25.—;

2. polkvalificirani delavci za prvih 10 dni polno dnevnic po Din 30.—, nato pa zmanjšano po Din 20.—;

3. navadni fizični delavci za prvih 10 dni po Din 25.—, nato pa zmanjšano po Din 15.—.

Za obračun teh dnevnic se delavcem računa čas od odhoda iz mesta službovanja pa do povratka nazaj. Čas odhoda in povratka ter številko vlaka potrjuje na službenem nalogu dežurni prometni uradnik in naknadno še šef edince, v kateri službuje delavec.

Po povratku iz službenega potovanja ima delavec pravico na šesturni odmor, če je potoval nazaj ponoči in je bilo potovanje daljše od 12 ur odnosno, če je do časa povratka nazaj opravljal težko in naporno delo.

Odmor se računa od prihoda vlaka. Ako pade čas odmora na čas redne službe, se plača delavcu za ta čas njegova normalna urnina pod pogojem, da takoj po končanem odmoru zopet nastopi službo.

Za čas službenega potovanja pripada delavcu tudi njegova normalna urna plača, ki je predpisana za normalni delovni čas v njegovi službeni edinci.

Demantirane vesti o redukciji železničarjev

Generalna direkcija državnih železnic je pod št. Pov. 2079 od 28. decembra 1931 izdala naslednjo izjavo:

»Generalni direktorji je bilo sporočeno, da se med osobjem razširjajo vesti, da se namerava izvesti neka redukcija osobja.

Te vesti so zlobne, ker nima Generalna direkcija namena in tudi ni potrebe, da bi osobje reducirala.«

Sklicanje oblastnih skupščin in glavne skupščine bolniškega fonda.

Gospod minister za promet je z odlokom C. U. Br. 3463/31 odredil, da se skličejo oblastne skupščine bolniškega fonda v nedeljo, dne 7. februarja 1932, s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo oblastnega upravnega odbora;

2. Poročilo oblastnega nadzornega odbora;

3. Razprava o budžetu za leto 1932/33;

4. Volitve članov upravnega odbora in namestnikov;

5. Volitve članov nadzornega odbora in namestnikov;

6. Volitve delegatov za glavno skupščino;

7. Slučajnosti, pri katerih se razpravljajo tudi samostojni predlogi.

Glavna skupščina bolniškega fonda pa se vrši dne 20. in 21. marca 1932 v Beogradu z enakim dnevnim redom, samo da se bodó na skupščini še izvolili člani izbranskega sodišča.

Povračilo odtegljajev po Din 5.—, odnosno Din 10.—, za Savez nabavljajnih zadrug.

Na podlagi pooblastila finančnega zakona je bila leta 1928 izdana uredba, na podlagi katere se je vsem železničarjem, nastavljenem, delavcem in upokojenem odtegnilo v času od 1. julija 1928 do 1. ju-

lija 1931 po Din 5.—, odnosno Din 10.—, za stanovanjske odnosno kreditne zadruge. Proti tem odtegljavem so svoječasno prizadeti nastopili in je tudi Državni svet izdal razsodbo, da to odtegljavje ni osnovano na zakonu. Vendar se je odtegljavje vsa tri leta. Sedaj pa je bil izdan zakon o zadrugah državnih uslužbencev, s katerim se ta odtegljaj uzakoni, istočasno pa s § 24 predvidi, da imajo pravni nasledniki umrlega uslužbenca po njegovi smrti pravico zahtevati povračilo teh odtegljajev, torej zneska Din 180.—, odnosno Din 360.—. Te zneske mora povrniti na zahtevo vdove ali otrok umrlega uslužbenca Savez nabavljajnih zadrug v Beogradu.

Ustanovitev zdravniškega rajona v Šiški.

V Ljubljani se je ustanovil sedaj sedmi zdravniški rajon, in sicer za Šiško, ki bo obsegal ulice v sledečem okviru:

Šišenska cerkev, Jernejeva cesta (vključno na obeh straneh), nato do proge pri čuvajnici št. 85, Kamniška proga do zveznega loka, lok sam, ter teren do vključno Kosez.

Rajon g. dr. Zajca pa bo obsegal prostor od čuvajnice št. 85, ozir. od ocepca, kamniško progo do zdravniškega okrožja Kamnik, kraje levo in desno kamniške proge, nadalje od glavne proge po Suvoborski cesti inkl. Vodovodne ceste do Posavske ulice in Dunajske ceste (od zveznega loka proti Stožicam).

Pojasnilo Finančnega ministrstva o izplačevanju prejemkov onim, katerim služba po sili zakona prestane.

(USŽJ.)

Novi zakon o državnem prometnem osobju je nekoliko nejasen kar se tiče predpisov o izplačevanju akontacij na pokojnino, odnosno so predpisi zelo strogi, tako da bi zlasti oni, ki zaprosijo za upokojitve odnosno, katerim bi služba po sili zakona po 12 mesečnem bolovanju, odnosno dovršitvi 65. leta starosti prestala, ostali lahko dalj časa brez vsakih prejemkov. Sedaj je finančni minister izdal pojasnilo glede izplačevanja prejemkov v slučaju prestanka službe, ki se glasi:

Dejstvo je, da mora po drugem odstavku § 114 zakona o drž. prom. osobju pristojna oblast izdati odlok o prestanku službe v slučajih, ki so navedeni v točkah 3, 4, 7, 13 in 15 § 112 istega zakona, in sicer najkasneje v roku treh mesecev od dne, ko je nastal vzrok, zaradi katerega se mora uslužbenca upokojiti oziroma odpustiti. Ako pa pristojno oblastvo ne izda odloka v tem roku, se smatra za dan prestanka službe zadnji dan tromesečnega roka. Vendar pa ta določba še ne pooblašča pristojnega oblastva, da bi smelo razrešiti službenih dolžnosti po tromesečnem roku uslužbenca, ki si je po drugem odstavku § 113 navedenega zakona pridobil pravico do pokojnine, ne glede na to, če je odlok o prestanku službe ozir. o upokojitvi izdan ali ne. To pa radi tega, ker § 119 cit. zakona določa, da se mora uslužbenca razrešiti službenih dolžnosti v navedenih slučajih najkasneje v roku enega meseca potem, ko je njegov neposredni predstojnik prejel obvestilo v odloku o prestanku službe. Iz tega izhaja, da se uslužbenca ne sme razrešiti službe, če tak odlok ni bil izdan.

Ker se s to zadnjo odredbo obenem zahteva, da namreč tako določeni rok ne sme prekoračiti zadnjega dneva tromesečnega roka iz § 114, pomeni, da se morajo prizadeti uslužbenci, za katere ni bil izdan odlok o prestanku službe v tem roku, pa imajo pravico do pokojnine, upokojiti z naknadno veljavnostjo in da se čas, prebit v službi po dovršitvi tromesečnega roka od dne, ko je nastal vzrok za prestanek službe, ne sme računati kot državna služba. Z drugimi besedami, uslužbenec, pri katerih je nastal eden izmed naštetih vzrokov, se morajo obdržati v službi tudi po tromesečnem roku, katerega smo prej omenili, in sicer se ga obdrži tako dolgo, dokler ni izdan odlok o njihovi upokojitvi. Kot takim se morajo izplačevati tudi aktivni prejemki v smislu ostalih zakonskih določb, po katerih pripadajo uslužbencu v aktivni službi vsi aktivni prejemki do dne prestanka službe, če ravno se po izdani odločbi o upokojitvi, oziroma po prejemu obvestila o tej odločbi uslužbenec dejansko tudi razreši, ali se v smislu zadnjega odstavka § 119 zakona o drž. prom. osobju smatrajo, da so razrešeni službe zadnji dan tromesečnega roka, ko jim je po sili zakona prenehala služba.

Glede na to bi se moralo po odmeri pokojnine pričeti z obračunom med pripadajočimi pokojninskimi prejemki, računajoč od zadnjega dne tromesečnega roka, ko je prenehala služba, pa do dne, ko je bil uslužbenec dejansko razrešen službe. Tako dobljeno razliko med aktivnimi in pokojninskimi prejemki bi se moralo vrniti državnim blagajni. Toda to se mora storiti samo v slučaju, če pristojni minister določi v svoji odločbi o upokojitvi, da teko pokojninski prejemki od prvega dne prihodnjega meseca po dovršitvi tromesečnega roka; nasprotno pa, ako take določbe ni, ampak se le odredi, da gre pokojnina od prvega dne prihodnjega meseca po mesecu, v katerem je bil prizadeti uslužbenec dejansko razrešen službe, tedaj se razlika med aktivnimi prejemki in pripadajočimi pokojninskimi prejemki do dne, ko je bil dejansko razrešen službe, ne povrne.

Samo ob sebi se razume, da se i v enem, kakor tudi v drugem slučaju, čas prebit v službi po zadnjem dnevu tromesečnega roka, ki ga omenja § 114 zakona o drž. prometnem osobju, kakor smo že prej poudarjali, ne more računati kot državna služba, ne za napredovanja, kakor tudi ne za pokojnino in drugo, ker zakon določa, da je nastopil prestanek službe zadnji dan omenjenega tromesečnega roka in se obenem tudi smatra ta dan kot dan razrešitve službe.

Katera leta se računajo za odmero penzije nastavljenem.

(USŽJ)

Zadnje mesece so se na podlagi odlokov direkcije, ki je onim uslužbencem, kateri so zaprosili za upokojitve, češ, da imajo polno število let, odgovarjala, da se šteje v število let za doseg polne penzije, po preteku katerih se mora uslužbenca upokojiti, samo nastavljen služba, razširjale med uslužbenci najrazličnejše vesti. Tako so nekateri govorili, da se bo za odmero količine pokojnine vpoštevalo le ona leta, kolikor je bil uslužbenec nastavljen, s čimer bi bili zelo prizadeti vsi nižji uslužbenci, ki so bili po več let v staležu delavcev.

Ljubljanska železniška direkcija je v dekretih, s katerimi je odmerila onim, ki so bili upokojeni po 1. juliju 1931, določila pokojnino z upoštevanjem vseh službenih let, tako delavskih, kakor nastavljenih in so bili železničarji nekoliko pomirjeni. Vendar so se kmalu zopet raznesle vesti, da se je proti tem odlokom pritožila Glavna kontrola, ki da zahteva, da se delavska leta ne vračunajo.

Sedaj smo dobili v roke prve pritožbe ter v pomirjenju vseh prizadetih uslužbencev sporočamo, da tudi te govorice ne odgovarjajo istini. Res je Glavna kontrola vložila pritožbe, vendar izhaja iz teh pritožb, da se vsa dnevničarska služba priznana po tč. 3 § 258 zakona (pod to službo se razume tudi delavska služba) računa za odmero količine penzije od plače in periodskih poviškov in da oni, ki ima skupno n. pr. v neeksekutivi 30 vračunljivih let za penzijo, dobi 95% te plače kot penzijo. Glavna kontrola se je le pritožila proti vračunanju delavskih let službe za odmero količine penzije od položajne doklade ter se opira pri tem na določbo § 131 zakona, ki pravi, da se računajo v leta, ki služijo kot podlaga za odmero višine procenta penzija od položajne doklade, samo ona leta, ki se štejejo v rok za pridobitev pravice na penzijo (leta nastavljenega službe). Utemeljitev pritožbe Glavne kontrole se glasi:

Na podlagi § 131 zakona o drž. saobračajnem osobju pripada uslužbencu od položajne doklade, ki jo je imel v trenutku upokojitve, kot penzija gotov procent po službenih letih, ki se priznavajo po prvem odstavku § 121 zakona. Dnevničarska služba se ne računa v rok za pridobitev pravice na osebno pokojnino ter se vsled tega tudi ne more računati za odrejanje penzije od položajne doklade.

Pri pretežni večini prizadetih gre torej za znesek od Din 25.— do Din 100.— (pri činovnikih VIII. položajne skupine) mesečno. Nekateri prizadeti so že vložili ugovore proti tem tožbam Glavne kontrole in bo tako Državni svet izrekel svojo razsodbo o tem, ali velja določba § 131 tudi za one uslužbenca, ki so bili nastavljeni pred 1. septembrom 1923 ali pa se ugodnost, predvidena v § 258 za odmerjenje količine pokojnine (ker v § 258 ni nič navedeno, da se ugodnosti raztezajo le na osnovno plačo) razširja tudi na odmerjanje količine pokojnine od položajne doklade.

Mnenja smo, da bi naredbodavec, ako bi hotel ugodnost uračunanja delavske službe za penzijo predvideti le za osnovno plačo, to v § 258 striktno navedel. Ker pa § 258 predvideva v splošnem, da se šteje za odmerjanje količine pokojnine tudi dnevničarska služba pod pogojem, da uslužbenec izpolnjuje predpise § 121 zakona, je jasno, da se ta določba ne more samo delno izvajati, marveč mora veljati za vse prejemke, od katerih se odmerja penzija.

Železniške nesreče.

Dne 9. dec. 1931 se je pripetila na železniškem križišču v neposredni bližini Celja v Medlogu strašna avtobusna nesreča, ki je zahtevala 13 smrtnih žrtev. — Dopolnanski savinjski vlak se je zaletel v proti Vranskem vozeči avtobus, ki je bil natlačeno poln ter je na mestu obležalo mrtvih 8 oseb, 4 pa so umrle že med prevozom v bolnico ali kmalu po prevozu v bolnico. Nato je umrl na posledicah poškodb še en poškodovanec.

Cesta proti Savinjski dolini je ena glavnih cest in v neposredni bližini Celja, kjer je velik promet ter je tudi pregled železniške proge nekoliko oviran in so se na do-

tičnem kraju že pripetile tekom zadnjih let manjše nezgode. Prizadeti lokalni faktorji so svoječasno zahtevali, da se mora na močno frekventiranem prelazu v Medlogu postaviti zavornice, vendar je ostal prelaz nezavarovan.

Takoj po nesreči so seveda prišle na lice mesta komisije za komisijo, tako od železniške uprave, kakor od Banske uprave, da ugotove, kdo je zakrivil nesrečo. Ne vemo, kakšni bodo rezultati teh komisij in ali bo ugotovljen kot krivec šofer, ali železniška uprava ali morda velika megla, ki je bila dotični dan. Neoziraje se na zaključek teh komisij pa smatramo ob tej priložnosti za dolžnost, da ponovno podčrtamo, kar smo podčrtali pred leti, ko so se na več progah odpravile zapornice in postavila le varnostna znamenja ter seveda tudi delno reducirala prog. osobje: **Dolžnost železnice je, da res ukrene vse varnostne mere, da zagotovi čim največjo varnost prometa in prepreči nezgode.** Kot eden prvih ukrepov pa naj bo uvedba primernih turnusov za progovno osobje, zlasti čuvajev in obhodnikov ter zavarovanje bolj frekventiranih cestnih prelazov z zapornicami, odnosno izvedba podvozov ali nadvozov.

Banska uprava je po nezgodi objavila naslednji komunikat:

»Banska uprava je takoj, ko je dne 9. t. m. dobila od sreskega načelstva celjskega telefonično obvestilo o veliki avtobusni nesreči pri Celju, odposlala na mesto banskega inspektorja, da ugotovi vse okoliščine. Po sprejetem poročilu svojega odposlanca je banska uprava sklicala ožjo anketo, ki je vsestransko razmišljala, kako naj bi se v bodoče preprečile take nesreče. Po zaključkih in predlogih ankete je banska uprava izdala ponovno najstrožje in obširne varnostne odredbe ter bo iniciativno v svojem delokrogu in z razpoložljivimi sredstvi storila vse, da se s povečanjem pažnje osobja ter z zboljšanjem označenja in zavarovanja cestnih in železniških križišč čim uspešneje osigura potniški promet.«

Pričakujemo, da ne bo ostalo samo pri papirnatih zaključkih ter upamo, da se bo banska uprava dala poučiti tudi o službenih razporedih, ki veljajo za progovno osobje, kateremu je v prvi vrsti poverjena naloga, da pazi na varnost prometa na progah. Gotovo bo potem prišla do zaključka, da turnusi 24-24 ali celo 48-24 nikakor ne odgovarjajo in da so zlasti pozimi prenaporni. (Tak turnus je v veljavi celo na gorenski progah, kjer vozijo brzovlaki in so tudi na več krajih odpravljene zapornice.)

Pri tej priložnosti podčrtamo še en slučaj, ki se je nedavno pripetil na progi Ljubljana—Novo mesto in sicer pri St. Vidu pri Stični. Tam je vlak povozil nekega Tomažiča Antona, ki je bil na licu mesta mrtev. Preje je bil pri prelazu, ki je oddaljen le nekaj 15 metrov od čuvajnice, pri vsakem vlaku čuvaj, ker je prelaz brez zapornice. Direkcija pa je službo čuvaja spremenila v toliko, da se mora odpeljati čuvaj z vlakom v Radohovo vas in mora nato izvršiti iz Radohove vasi do St. Vida obhod progah ter je vsled tega sedaj na mestu le pri osebnih vlakih. Če bi bil čuvaj tedaj, kakor je bil preje, ob prelazu, bi se nezgoda ne pripetila.

Direkcija državnih železnic v Ljubljani pa je izdala o nesreči pri Celju daljše pojasnilo, iz katerega posnemamo sledeče: »Novodobni promet z brzimi vozili je prepračil vse napredne države, da zapornice na železniških prehodih niso za promet nikako varnostno sredstvo, temveč nevarna ovira. Zato jih dosledno odpravljajo na vseli progah, puščajo pa jih le v območju večjih mest z gosto frekvenco in na krajih, kjer bližnje stavbe popolnoma zakrijejo razgled. To se postopno izvršuje tudi v območju naše železniške uprave v smislu določb zakona o železnicah javnega prometa. Da je to stališče pravilno, potrjuje tudi statistika o nesrečah na železniških prehodih. V ljubljanski direkciji se je v letih 1926 do 1931 dogodilo na prelazih, ki so zavarovani z zapornicami, 7 krat toliko nesreč z motornimi vozili, kakor na prelazih brez zapornice. Če šoferja zapornice povsem zanesljivo ne zadrže, bi to tem manj dosegel svetlobni signal. Še manj bi mogle preprečiti nesrečo zapornice ali svetlobni signali v gosti megli, če šoferji ali vozniki ne vozijo previdno in ne upoštevajo zakonskih določb.«

Pri celjski nesreči je nedvomno dokazano, da šofer ni ustavil pred prelazom, kakor to določa čl. 119 zakona o železnicah javnega prometa, tudi ni vozil previdno ali z zmanjšano brzino, niti ni pogledal na uro, dasi je vozil po tej progah po last-

ni izjavi že več kot tisočkrat in je moral vedeti, da je zaradi njegove zamude vlak nekje v bližini ceste, ker ga je vsak dan srečaval v tem delu proge. Tega ni storil niti v gosti megli, ki je ležala nad tem delom ceste, temveč je vozil takorekoč slepo z nezmanjšano brzino proti prelazu.

Iz vsega navedenega je jasno, da krivde za nesrečo ni iskati v nezadostnih železniških napravah. Še eno okolnost je treba posebej naglasiti, namreč absolutno spoznavanje in strogo upoštevanje vseh predpisov in zakonov s strani tistih oseb, ki smejo voziti z motornimi vozili. To se mora zahtevati zlasti od šoferjev, ki vozijo potnike pri koncesioniranih avtobusnih podjetjih, ker je le tem poverjeno varstvo potnikov.

Nesreča v Medlogu pri Celju je izrazita avtomobilska in ne železniška nesreča.

Razsodba v odškodninski tožbi radi katastrofe vrhniškega avtobusa.

Dne 15. decembra 1930 se je pripetila na cestnem križišču pri Drenovem griču nezgoda, ko je zadel avtobus v vrhniški vlak ter sta se pri tem dva potnika smrtno ponesrečila.

Koncem decembra 1931 se je vršila pred sodiščem razprava na tožbo vdove po ponesrečenem Rampihu ter je bila izrečena sledeča razsodba:

»Državni zaklad in Jugo-promet sta nerazdelno dolžna plačati tožnicam: Ivaniki Rampihovi za stroške bolezni in smrti njenega moža Josipa Rampiha 1532 Din v 14 dneh; za stroške poroda Jožice Rampihove 530 Din v 14 dneh; mesečno vzdrževalnino 600 Din, od 15. decembra 1930 pa do njene smrti. Nedoletni Emici Rampihovi sta oba dolžna plačevati mesečno vzdrževalnino 200 Din od 15. decembra 1930 pa do tedaj, dokler se ne bo mogla sama preživljati. Nedoletni Jožici Rampihovi sta dolžna plačevati mesečno vzdrževalnino 200 Din od 23. avgusta 1931 pa do dne, dokler se ne bo mogla sama preživljati. Dalje morata oba plačati 13.920 dinarjev pravnih stroškov v 14 dneh. Tvrdba Jugo-prometa je dolžna položiti za varnost alimentacijskih denarnih rent tožnicam pri sodišču varščino 150.000 Din v 14 dneh pod izvršbo.«

V razlogih ugotavlja sodišče, da je nesreča nastala vsled malomarnosti Uprave državnih železnic. Pregledne razmere na kraju nesreče so nadvse neugodne; drevje ob državnih železnicah, različne gospodarske stavbe in drugi predmeti so neposredno ob progah Brezovica—Vrhnik ter onemogočajo vozilom pogled na progo. Zaradi tega je tam stalna nevarnost karambola med železniškimi vozili in vozili na cesti. Pred vojno je neki železniški progovni obhodnik sam stalno čuval z zastavico v roki na prelazu. Železniška uprava pa je zaradi varčnosti tega čuvaja odpustila. Železniška uprava je dobro poznala nevarnost, ki grozi na tem prelazu. Zaradi ogromnega prometa na cesti Vrhnik—Ljubljana, ki je najmanj 30 krat večji kakor pred vojno, je postal položaj vedno bolj nevzdržen. Železniška uprava pa ni storila ničesar, da bi se preprečile grozeče nesreče, čeprav so orožniki na Brezovici in drugi odločilni činitelji železnico ponovno opozarjali na nevarnost in prosili, naj se na tem prelazu postavi zapornica. Toda vse zaman! Bližnji posestnik Kavčič se je sam ponudil, da vrši čuvajniško službo za 200 dinarjev mesečno, železniška uprava pa je ponudbo odklonila. Na tem kritičnem mestu so se ponovno dogajale nesreče in marsikateri avtomobil se je rešil na ta način, da je šofer v zadnjem trenutku riskiral smrtno nevarni zavoj in zapeljal v stran. Ako bi bila železnica postavila zapornice, kakor to predpisuje Zakon o železnicah javnega prometa, bi bila nezgoda izključena, ali manj verjetno, da bi se v tem slučaju nezgoda pripetila.

Na ugovor železnice, da ni nobene zakonske določbe, da mora železnica zavarovati cestne prehode v nivoju z zapornicami, pa ugotavlja sodišče, da člen 38 Zakona o železnicah določa, da se morajo zapornice postaviti povsod, kjer to zahtevajo interesi varnosti prometa.

Proti tej razsodbi se je državni erar pritožil.

Iz delovanja „Nabavljalne zadruge“.

Nabavljalna zadruga se zahvaljuje ob 10 letnici svojim soustanoviteljem.

Ob desetletnici obstoja je »Nabavljalna zadruga« smatrala za umestno, da odvzame za eno leto vse članske pravice nekaterim, ki so pomagali zadrugo ustanoviti in so zanjo delali v najtežjih prilikah.

Med drugim je bila izrečena ta kazen brez vsakega zaslišanja tudi nad ss. Korošcem in Zadelom. Ne bomo se spuščali v presojo tega sklepa, marveč objavljamo samo vlogo, ki jo je poslal prizadeti član zadruga na upravni odbor. Ta vloga se glasi:

Nabavljalna zadruga, uslužbenecv drž. žel.

Ljubljana VII.

Upravnemu odboru!

Doznan sem, da mi je upravni odbor Nabavljalne zadruge odvzel za gotovo do-

bo vse pravice kot zadržnemu članu in da je baje dal vsemu uslužbenstvu strog nalog, da se mi mora preprečiti vsaka nabava živil in ostalih potrebščin v zadrugi.

Ugotavljam, da sem bil med prvimi ustanovitelji zadruge tedaj, ko je bilo treba orati ledino, tedaj, ko so bili nekateri sedanjí članj upravnega odbora na zadržnem polju med železničarji še pasivni in celo nasprotniki naše zadruge ter so se zelo oklepali direkcijske ustanove na južni železnici, na katero ni imelo osobje nikakega vpliva.

Ugotavljam, da se je navedeni ukrep proti meni izrekel popolnoma brez vsakega povoda ter brez vsakega zaslišanja in se mi ni dala s tem niti najmanjša možnost dokazati, da sem bil na zadržnem polju vedno idealen delavec, ker se zavedam, da bo le močno zadržno gibanje moglo podpreti strokovno delavsko gibanje pri izvojevanju osnovnih delavskih pravic.

Ugotavljam, da tudi najbolj reakcionarne instance, da celo v slučaju vojne preki-

sod, dajejo obdolžencu možnost, da se zagovarja, medtem ko meni zadruga, katere ustanovitelj sem bil, to ugodnost odreka.

Pričakujem, da bo upravni odbor, ako sede v njem res pravi zadržarji, takoj popravil storjeno napako, v nasprotnem slučaju pa bo imel občni zbor Nabavljalne zadruge dolžnost in priložnost, o tem Vašem ukrepu razpravljati in odločiti.

Končno še pripominjam, da o tem ukrepu upravnega odbora do danes še nisem bil predpisno v smislu statuta obveščen ter bom za izpadek zadržnih pravic, ako bom smatral za potrebno, nastopil proti dotičnemu organu zadruge, ki mi zadržne pravice osporava.

V pričakovanju, da bodo res pravi zadržarji znali pravilno ocenjevati zadržno delo in nastopili proti monopoliziranju zadržnega dela in zadrž od strani posameznikov ter razvoj mladih šele ustanovljenih zadrž čim izdatnejše podpri, ne pa nastopali proti njim, kakor so storili oni gospodje v upravnem odboru, ki so mi ob desetletnici obstoja zadruge, katere soustanovitelj sem bil, odvzeli pravice, beležim

z zadržnim pozdravom.

Ljubljana, dne 24. decembra 1931.

Prepričani smo, da bo občni zbor Nabavljalne zadruge primerno ocenil in nagradil take sklepe upravnega odbora.

Obsojamo! Otroci s. Terškana so prišli v Nabavljalno zadrugo s knjižico po živila. Tam pa jim knjigo enostavno vzamejo in reko: »Vi ne dobite nič, kar idite!«

Tako ne bi postopal napram otrokom, že iz vzgojnih razlogov ne, tudi najbolj zakrknjen sovražnik de-

Naša prava Kolinska cikorija.

lavstva, pač pa je smatrala uprava Nabavljalne zadruge ta postopek za pravičen! Da se vsa socialnost nekaterih gospodov v upravnem odboru »Nabavljalne zadruge« podčrta, ugotavljamo, da je sodrug Terškan bil nedavno premeščen v Novo mesto ter mora sedaj živeti ločeno od svoje številne družine in tedaj pride zadruga in mu ne samo ustavi kredit, marveč popolnoma ukine dobavo živil in ga s tem direktno napoti k privatnemu trgovcu. Res lepo pojmovanje zadržništva!

Vprašanje na Nabavljalno zadrugo!

Bliža se čas, ko bo moral sedanjí odbor Nabavljalne zadruge polagati račune o svojem poslovanju v letu 1931. Bliža se čas, ko bodo imeli zadržarji zopet priložnost, da si izvolijo za dobo **treh let nove delegate** in da potom teh delegatov na občnem zboru izreko o delovanju odbora svojo sodbo — zaupnico ali nezaupnico. Molčali smo med letom, ker nismo hoteli, da bi se nam očitalo, da hočemo v teh težkih časih rušiti temelje zadruge. Sedaj pa, ko se bliža čas polaganja obračunov, smatramo za svojo dolžnost, da vse zadržarje pobližje seznanimo s položajem in delovanjem v Nabavljalni zadrugi.

Na lanskem občnem zboru je prišlo vodstvo zadruge pretežno v roke glavnih eksponentov »Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev«, ki so v upravo zadruge uvedli oni način poslovanja, ki so ga že preizkusili v svoji lastni organizaciji!

Kot prvo in najpotrebnejše so ukrenili, da so zadr. Čerčka, dolgoletnega predsednika in agilnega delavca ter iniciatorja v zadrugi degradirali na mesto podpredsednika, predsednik pa je postal g. Ponikvar, blagajnik Zveze, o katerega zadržnem delovanju in izkušnjah smo doslej jako malo slišali.

Kako so se razvijali posli v Nabavljalni zadrugi po zadnjem občnem zboru, kako se je postopalo na sejah upravnega odbora, odnosno na vpeljanih »predsejaj«, kako so se delali razni načrti za zidanje domov in milijonske investicije, kjer se je običajno šlo preko tehtnih ugovorov treznejših zadržarjev, danes še ne bomo razpravljali.

Da pa bodo zamogli zadržarji že pred občnim zborom in zlasti še pred volitvami delegatov za občni zbor temeljito presoditi položaj zadruge ter zavzeti pravilno stališče, je potrebno, da upravni odbor zadruge vendar že enkrat reagira na govornice, ki se širijo med članstvom ter jih, v kolikor so neistinite, odločno demantira in pojasni dejanski stan.

Obračamo se danes tudi mi na vodstvo Nabavljalne zadruge s po-

živom, da pojasni položaj, odnosno utemelji svoj postopek v sledečih zadevah:

1. Kaj je vodilo gospode v upravnem odboru do tega, da so zadr. Čerčka degradirali in postavili na mesto predsednika zadr. Ponikvarja, ki že po 7 mesecih tako oboli, da mora vsled bolezni odložiti to funkcijo?

2. Kako je z rentabiliteto mlekarne? Koliko se je investiralo in kakšen uspeh za zadrugo se more pričakovati?

3. Kako je prišlo do nakupa parcel v Mariboru, kjer je investirani skoraj pol milijona dinarjev, ki so odtegnjeni obratu?

4. Kako se je izvršil lokalni ogled na licu mesta v Mariboru ob prisotnosti zastopnikov saveza iz Beograda? Kje je bil tedaj g. predsednik in večina članov uprave in nadzorstva zadruge, ki so potovali v Maribor?

5. Ali se res namerava v Ljubljani opustiti obe trgovini in zidati nov »Zadržni dom«, kakor tudi v Mariboru. Kdaj boste tudi članstvo obvestili o kalkulacijskih računih. Zlasti o kalkulacijskem računu za Maribor, kjer je že investirano pol milijona! Koliko denarja se je na račun teh domov že izdalo in kdo ter zakaj je ta denar prejel?

6. Ali se je res izplačala nekemu poslovdnji odpravina okoli Din 20 tisoč in zakaj je moralo do tega priti?

7. Ali je res, da je tudi g. Čerček demisioniral kot podpredsednik zadruge in kaj ga je napotilo k temu?

8. Kakšne so bile ugotovitve g. saveznega revizorja ob njegovem nedavnem obisku v Ljubljani?

9. Kaj je resnice na govornicah, da letos Nabavljalna zadruga ne bo izplačala povračil v gotovini?

V prihodnjih številkah se bomo podrobneje pečali z gospodarstvom v »Nabavljalni zadrugi« ter s posameznimi točkami, ki smo jih navedli zgoraj, obenem pa bomo tudi podčrtali glavne smernice, po katerih se bo morala Nabavljalna zadruga v bodoče voditi in upravljati, da bo res prava zadruga, ki bo služila vsem zadržarjem.

Domače vesti.

Spremembe v vladi. Po izvršenih volitvah v senat je predsednik vlade podal demisijo celokupne vlade in je bila takoj nato imenovana nova vlada, ki jo sestavljajo:

1. Peter R. Živkovič, predsednik,
2. dr. Vojislav Marinkovič, zunanje zadeve,
3. dr. Albert Kramer, trgovino in industrijo,

4. Ivan Pucelj, socialno politiko in narodno zdravje,

5. dr. Milan Srskić, notranje zadeve,

6. dr. Dragotin Pojč, prosveta,

7. Božidar Maksimović, pravosodje,

8. dr. Stanko Šibenik, gozdi in rudniki,

9. Lazar Radivojevič, promet,

10. Juraj Demetrovič, kmetijstvo,

11. Nikola Preka, gradbe.

Lekarna Trnkoczy / Ljubljana / Mestni trg šte. 4

Zdravila

Poštni ček. račun 10.755

na recepte vseh bolniških blagajn.

Telefon šte. 2186

12. Dragomir Stojanović, vojska in mornarica.

13. dr. Milorad Djordjević, finance,

14. dr. Dragan Kraljević, telesna vzgoja.

Dr. A. Kramer zastopa zunanje-ga ministra, dokler se ne povrne iz inozemstva.

Volitve v senat. V nedeljo, dne 3. t. m. so se vršile po vsej državi volitve v senat. V Dravski banovini je bilo 1164 volilnih upravičencev, od katerih je glasovalo 1051. Volilno pravico so imeli za volitev senatorjev namreč le župani, banski svetniki in narodni poslanci. Volitve so se vršile tudi v drugih delih države povsod mirno in brez vsakega incidenta. Dravsko banovino bosta v senatu zastopala dva advokata, en upokojen živinozdravnik in en upokojen veliki župan.

Zavarovanja v tujih valutah in v inozemstvu prepovedana.

Finančni minister je izdal posebno uredbo, na podlagi katere se sme od 1. I. 1932 dalje zavarovati le za zneske v dinarjih ter velja ta odredba za vse vrste zavarovanj. Zavarovanja pri inozemskih zavarovalnicah v inozemstvu so zabranjena, enako sklepanje zavarovanj v tujih valutah ali v zlatih dinarjih ter se bo vsaka prekršitev te uredbe strogo kaznovala.

Nova stranka potrjena. Minister notranjih del je te dni odobril osnove nove politične stranke, ki se imenuje »Jugoslovanska radikalna kmečka demokracija«.

Poročilo okrožnega urada za zavarovanje delavcev za december 1931:

V drugi polovici meseca decembra je začela brezposelnost prav nalahno popuščati. Število zavarovanih delavcev je bilo manjše nego istega datuma lanskega leta:

1. 12. za 11.023 delavcev,
5. 12. za 12.317 delavcev,
10. 12. za 12.501 delavcev,
15. 12. za 12.117 delavcev,
20. 12. za 11.267 delavcev,
25. 12. za 11.236 delavcev,
30. 12. za 10.783 delavcev.

Ali so to samo slučajno vibracije intenzivnosti gospodarske krize, ali pa že oznanjevalci bodočega gospodarskega popta, se iz statistike OUZD-a ne da ugotoviti.

Zdravstvene razmere so se pri moških neznatno poslabšale (povečanje odstotka bolnikov za +0,14%) in pri ženskah pa precej zboljšale (zmanjšanje odstotka bolnikov za -0,39%).

Povprečna dnevna zavarovana mezda, katera odgovarja približno povprečnemu dnevni zaslužku, je padla za -Din 1.02 (prejšnji mesec za -Din 0.86) t. j. za 4%. Faktično znižanje delavskih plač je pa še večje, ker podjetniki vedno pravilneje prijavljajo delavce v zavarovanje.

Celokupna dnevna zavarovana mezda je padla za -Din 389.711.20. To pomeni, da je delavstvo izgubilo radi gospodarske krize, t. j. radi odpustov iz služb in krajsanja plač dnevno blizu Din 500.000 ali mesečno 12 do 13 milijonov. — Dohodki OUZD-a (bolniški prispevki) so se radi tega v kljub povišanju tarifa od 6 na 6,5% znižali dnevno za več kot Din 13.000 ali mesečno za ca. Din 350.000. Brez povišanja tarifa bi bil primanjkljaj skoraj še enkrat tako velik.

2000 steklarskim delavcem odpovedano.

Zedinjene tvornice stekla so že v več tovarnah ustavile obratovanje in odpovedale kolektivno pogodbo. Zadnji čas se je delalo le še v Hrastniku in v Straži, sedaj je obratovanje tudi tam ustavljeno. Na zahtevo delavstva, da bi se sklenila nova kolektivna pogodba, je podjetje odgovorilo, da je pripravljeno skleniti pogodbo, ako delavstvo pristane na 25 odst. redukcijo plač. Jasno je, da delavstvo na to redukcijo ne more pristati, ker so jim bile plače že pri zadnji regulaciji znižane za 20 odst.

Te dni se vrši v Beogradu anketa, ki jo je sklicalo Centralno tajništvo Delavskih zbornic in na kateri se bo razmotrivalo o položaju v steklarski industriji ter iskalo sredstva za omiljenje krize in s tem v zvezi bede prizadetih družin brezposelnih steklarjev.

Mednarodni pregled

Položaj pri poljskih železnicah.

Izmed vseh evropskih državnih železniških uprav so poljske železnice, kar se tiče redukcij, skoraj na prvem mestu. Tisoče in tisoče železničarjev je bilo reduciranih, plače znižane, uvedeni brezplačni dopusti in to v času, ko so imele poljske železnice v budžetnem letu 1930-31 nič manj kot eno milijardo in sto milijonov dinarjev čistega dobička, odnosno, ako odpišemo vse izdatke za investicije, je še ostalo čistega dobička nad enčetr milijarde. Poljska železničarska organizacija je vsled tega postavila na prometnega ministra zahteve, da naj se z redukcijami preneha in položaj zboljša. Minister je te zahteve odklonil ter je vlada takoj nato predložila parlamentu predlog, da naj se zakon o militarizaciji železnic za slučaj vojske uporablja tudi v mirnem času (da se na ta način preprečijo stavke in da bi se železničarje, če bi stavkali, lahko postavilo pred vojna sodišča). Kljub najostrejšemu odporu levičarskih strank v parlamentu je bil ta zakon sprejet. Takoj po sprejetju tega zakona je n. pr. železniško ministrstvo odredilo, da se ima od 1. 11. do 31. 12. 1931 v železniških delavnicah vpeljati po 6, odnosno 8 dni brezplačnega dopusta ter je istočasno odpustilo iz službe vse delavniške delavce, ki imajo nekaj zemljišča.

Vpeljava prostih dni na japonskih železnicah (ITF).

Uprava Japonskih državnih železnic je sklenila od 1. I. 1932 dalje dovoliti strojnemu osebju po tri in vlakospremnemu osebju po dva prosta dneva mesečno in sicer brez znižanja prejemkov. Ta sklep utemeljuje uprava z dejstvom, da se je zadnje čase železnica tehnično zelo spopolnila, kar ima za posledico prihranitev delovnih sil. Uslužbenci na elektrificiranih železnicah pa dobivajo 4 proste dni mesečno. (Priporočamo ta ukrep v posnemanje tudi drugim železniškim upravam, ki so doslej delovne moči, ki so postale nepotrebne vsled tehnične izpopolnitve, enostavno reducirale, pri ostalih pa obdržale po 8 do 12 urni delavnik.)

Strafella ne dobi penzije.

Tudi našim železničarjem je znano, da je bil lansko leto postavljen v Avstriji nov generalni direktor Strafella kot poseben eksponent politične stranke, ki naj bi reorganiziral železnice in seveda tudi zmanjšal moč in vpliv avstrijske razredne organizacije. Ko je postal generalni direktor, je obdržal vsa razna svoja prejšnja službena mesta ter je poleg tega kot generalni direktor vlek el mesečno po Din 32.000.— plače. Avstrijska organizacija je vodila proti njemu posebno borbo, ki je imela zaključke celo pred sodnijo in končni rezultat vse te borbe je bil, da je moral Strafella zapustiti mesto generalnega direktorja. Kljub temu pa je on še naprej vlek el plačo po Din 32.000.— mesečno skozi celih 6 mesecev ter so njegovi strankarski pristaši celo stavili predlog, da se mu mora odobriti za njegovo pormesečno direktorovanje penzija. Proti temu je nastal cel vihar v parlamentu ter so nato krščanski socialci stavili predlog, da naj se Strafelli penzija odkupi z zneskom Din 200.000, vendar je tudi ta predlog propadel in ostane tako Strafella po žalostnem umiku iz mesta generalnega direktorja sicer brez penzije, vendar se mu ne bo treba bati za njegov obstoj, ker ima itak zasigurane v industriji in drugod prejemke, ki dosegajo težke desetisočake mesečno.

Enotna fronta železničarskih organizacij na Češkem (ITF).

Vedno težavnejši položaj, v katerem se nahajajo češki železničarji ter slabi izgledi za bližnjo bodočnost, so vplivali tudi na delovanje organizacij, ki se bore proti nadaljnjim redukcijam. Že doslej so tri železničarske organizacije, ki so vključene v Internacionali, t. j. Unia čeških železničarjev, Savez železničarjev in Federacija strojevodij nastopale enotno. Sedaj je Unia povabila k skupnemu nastopu še nacionalno organizacijo ter se je oktobra 1931 vršila prva skupna seja, na kateri se je postavil enoten akcijski program, za katerim stoji sedaj nad 150.000 organiziranih železničarjev. (Gotovo ni pri nas v Jugoslaviji položaj za železničarje bolj rožnat kakor na Češkem in naj bi bil češki zgled nekaj opomin tudi našim »nacionalnim železničarjem«, da je potreben enoten nastop, katerega so doslej njih voditelji vedno odklanjali. Op. ured.)

Kongres Internacionalne transportne federacije se bo vršil v času od 8.—13. avgusta 1932 v Pragi.

Žene v strokovnih organizacijah.

Kljub izredno težkim posledicam, ki jih ima gospodarska kriza na delavstvo in katere se v vseh državah kažejo že v velikem povečanju števila brezposelnih, ter občutnemu zmanjšanju kupne moči delavstva, ki je prisiljeno varčevati pri vsakem še tako malem izdatku, zaznamujejo svobodne strokovne organizacije v več državah lep porast članstva. Tu zlasti prednjačita Anglija in Nemčija, njima sledita Švedska in Norveška, v pretežni večini držav pa so

zamogle ohraniti strokovne organizacije vsaj dosedanje stanje.

Statistike zadnjih let pa pokažejo še eno dejstvo in sicer, da je število organiziranih delavk in nameščenk v stalnem porastu. Na eni strani je to pripisovati dejstvu, da se je zadnje desetletje število ženskih moči zelo pomnožilo in sicer zlasti v tekstilni industriji ter med privatnimi nameščenki, na drugi strani pa tudi dokazuje, da vedno bolj prodira prepričanje o potrebi strokovne organizacije radi zboljšanja položaja delavstva tudi med delavke.

Po statistikah, ki jih je izdala mednarodna strokovna zveza sledi, da se število organiziranih ženskih članov bliža že 2.000.000, ter odpade na posamezne večje države sledeče število organiziranih delavk in nameščenk:

Nemčija	871.000
Anglija	295.000
Avstrija	191.000
Cehoslovaška	61.000
Belgija	50.000
Danska	39.000
Poljska	36.000
Švedska	31.000
Švica	18.000
Ogrska	17.000
Holandska	11.000
Jugoslavija	2.000

Francija, Italija, Španija, Bolgarska, Kanada, kjer ni posebnih podatkov za žene, imajo skupno okrog 100.000.

Potemtakem pripade od 17 milijonov strokovno organiziranih delavcev pod praporom mednarodne strokovne zveze ena devetina vsega članstva na žene.

Petletni gospodarski načrt v Sovjetski Rusiji.

Dnevniko so prinesli takoj po novem letu obširnejša poročila o zasedanju osrednjega izvršnega odbora Sovjetske unije.

Predsednik izvršnega odbora Petrovsky je poročal, da je bilo letos novovozaposlenih 2.700.000 delavcev.

Prihodnje leto začno graditi nova industrijska podjetja in stroški bodo znašali 21 milijard rubljev, narodni dohodki pa dosežejo 49 milijard rubljev. V letu 1932 se ima dovršiti petletka po štirih letih.

Molotov je poročal o kontrolnih podatkih za leto 1932. V uvodu je naglašal, da je izmed vseh držav sveta samo Sovjetska unija letos povečala svoj uvoz. H karakteristiki kontrolnih števil za leto 1932 je omenil, da bodo nekatere industrijske panoge, tako strojna, električna, kovinska, petrolejska in druge industrije zaključile petletko že v treh letih. Po petletnem načrtu naj bi znašala industrijska proizvodnja leta 1933 po vrednosti 33.495 milijonov rubljev, toda v prvih treh letih je dosegla že 22.107 milijonov. Investicija kapitala naj bi znašala v petih letih 47 milijard rubljev, toda v prvih treh letih je dosegla že 33 milijard in bo znašala za 21 milijardami v letu 1933 celih 54 milijard.

Glavno pozornost bodo posvetili v letu 1932 rudnikom in prometu. V poljedelstvu je bila kolektivizacija glavnih žitnih ravnov zaključena že letos. Prihodnje leto bodo kolektivizirani še ostali kraji. Že sedaj deluje 1400 stanic traktorjev, ki se jim pridruži prihodnje leto še 1700 stanic, tako da bo imel v novem letu vsak rajon po več stanic traktorjev. O porastu delavskega razreda je dejal Molotov, da naj bi bilo v zadnjem letu petletke v Rusiji 16 milijonov zaposlenih delavcev, a že letos jih je 18,7 milijonov, prihodnje leto pa jih bo 21 milijonov. Letos je prešlo 70 odst. delavcev na 7urni delavnik, prihodnje leto bo pa uveden sedemurni delavnik splošno.

Iz centr. uprave USZJ.

Podružnice pozor!

Občni zbori podružnic naj se izvrše letos tekom meseca marca. Predsedniki podružnic morajo centrali do 10. II. 1932 javiti točno dan, uro in kraj, kje se bo vršil občni zbor, da bomo zamogli občne zbornice objaviti v časopisu od 15. II. in 1. III. 1932.

Občni zbori bodo letos zelo važni, ker se bo po občnih zborskih v aprilu 1932 vršil zopet redni kongres našega saveza, zato morajo podružnice na občnih zborskih sprejeti tudi vse samostojne predloge za kongres saveza in jih do 1. IV. 1932 dostaviti centrali.

Takse za skupščine in shode.

Uprava policije razglašča: Prijavo društva ali spremembo pravil je treba kolekovati po tar. post. 1 zakona o taksah s 5

Din, poleg tega je pa treba plačati takso 20 Din.

Za prijave članov izvoljene uprave (§ 6.) se ne plača nikaka taksa glede na predpis čl. 6 točke 1. zakona o taksah, ker so to vloge, ki se predlagajo v javnem interesu in na podstavi odredbe zakona.

Kjerkoli zahteva zakon o društvih in posvetih samo prijavo, se zanjo plača samo taksa 5 Din po tar. post. 1, kjer pa je v zakonu predpisana dovolitev, se mora plačati osnovna taksa 5 Din po tar. post. 1, in taksa 20 Din. Konkretno velja naslednje: a) za prijavo društvene skupščine (§ 7) se plača taksa 5 Din; b) za prijavo shoda ali posveta po § 23 se plača taksa 5 Din. Če sklicatelj zahteva potrdilo o prijavi, mora za potrdilo plačati takso 20 Din; c) za dovolitev shoda pod vedrim nebom in spreveda (§ 26) se plača taksa 5 Din in 20 Din. Ako se ne izda dovoljenje, niti prepoved, se mora taksa 20 Din povrniti; d) isto velja tudi za primer iz § 31. zakona o društvih, shodih in posvetih.

Obračun koledarja za l. 1932.

Podružnice in zaupnike pozivamo, da obračunajo denar za prodani koledar še tekom januarja 1932.

Centralna uprava U. S. Ž. J.

Anketa o višini najemnin

Z najvišjega upravnega mesta v naši banovini je bil naslovljen na hišne posestnike apel, naj znižajo previsoke najemnine. Temu apelu se je pridružil sam gospod predsednik društva hišnih posestnikov, ki je priznal, da danes najemnine v mnogih slučajih niso v nikakem sorazmerju z višino predvojnih najemnin in z višino zaslužkov. Oba ta dva apela pa sta ostala brez odziva.

Pri tem položaju je postalo potrebno, da stopi proti previsokim najemninam, ki so v resnici težka rana, ki zastruplja vse naše gospodarske in socialne odnose, v akcijo najširša javnost. Najprej je potrebno, da zberemo slučaje pretirano visokih najemnin in da dokazemo:

Da je vzelo pretirano povišanje najemnin uradnikom, delavcem in nameščenem v zadnjih letih mesečno večje vsote, kakor jim jo je dalo povišanje cen živil, zlasti mesa in masti.

Zato prosimo, da spodaj priobčeno vprašalno polo vsi tisti najemniki, za katere to velja, izpolnijo in pošljejo na naslov: Akcijski odbor za znižanje najemnin pri Strokovni komisiji za Slovenijo, Delavska zbornica, Ljubljana.

Vprašalna pola.

1. Za stanovanje sem plačal (zajedno z vodarino, gostaščino in drugimi postranskimi pristojbinami):

leta 1913
decembra 1925
» 1926
» 1927
» 1928
» 1929
» 1930
» 1931

2. Moj mesečni zaslužek je znašal decembra 1931..... (Ako ne morete izpolniti vseh podatkov, izpolnite podatke, ki so vam znani.)

Naš apel je naslovljen predvsem na delavce, železničarje, javne in privatne nameščenke. Vabimo pa tudi najemnike trgovskih lokalov, da izpolne te pole v slučaju pretirano visokih najemnin. Pretirano visoke najemnine lokalov pojasnujejo, zakaj v mnogih slučajih cen živilskih potrebščin v trgovini na malo ni mogoče znižati.

Dostavljamo še, da naša akcija ni naperjena proti vsem hišnim posestnikom. Radi priznavamo, da so hišni posestniki, ki drže višino najemnin v soglasju s splošnim nivojem cen. Naša akcija je naperjena proti onim, ki so izkoristili splošno pomanjkanje stanovanj za prekomerno dvigovanje najemnin

Akcijski odbor za znižanje najemnin pri Strokovni komisiji za Slovenijo v Ljubljani.

Iz uredništva.

Dopisnikom.

Prejeli smo več dopisov, ki pa jih danes vsled preoblike drugega materiala nismo mogli priobčiti. To velja zlasti za Zalog, Celje, cestne železničarje. Vse to pride prihodnjič na vrsto.

Citateljem na znanje. Vsi članki in dopisi, ki nam jih pošilja v objavo Ujedinjeni savez železničarjev ali njegove podružnice, so označeni s kratico »USZJ«.

Naročnikom. Pošta nam večkrat dostavlja list nazaj s pripombo: Naslovnik se preselil neznano kam. Prosimo vse cenj. naročnike, da nam vsako spremembo naslova takoj javijo, da zamoremo popraviti naše evidence.

Tovarna Jos. Reich

sprejema mehko in škrobljeno

perilo v najlepšo izvršitev